

11420 Смд.Паланка, Вука Караџића 147, тел.: директор (026) 330-301, централа: 330-300, факс: 313-075

Наш број: 1637

Датум: 02 APR 2024

ПОЛИТИКА ПОДРШКА ДОЈЕЊА (педијатрија)

Општа болница „Стефан Високи“ у Смедеревској Паланци има своју писану Политику подршке дојења која је усклађена са препорукама Националног програма, међународно усвојеним актуелним препорукама СЗО, УНИЦЕФ-а, протоколима Академије за медицину дојења.

Сви запослени установе су упознати са њеним садржајем, због чега је и обавезујућа за све запослене. На свим местима где бораве труднице, породиље и новорођенчад је истакнута Политика дојења.

У политици дојења примењују се актуелне препоруке „10 корака до успешног дојења“.

Тим за подршку дојењу чине: спец. педијатрије, спец. гинекологије и акушерства, спец. анестезиологије са реаниматологијом и интензивном негом, спец. радиологије, главна сестра болнице, главна сестра одсека акушерства и главна сестра одсека неонатологије.

Тим за подршку дојењу планира састанак два пута годишње, у циљу евалуације резултата и планова за формирање одговарајућих мера за успешније дојење. Врши се анализа извештаја за базу дојења и резултате индикатора предвиђених програмом за породилишта. Врши се одвојена анализа за децу из вагиналних порођаја и царских резова, потребе за дохраном, заједничког боравка мајке и новорођенчета, индикације за прекид дојења, и др.

Преко анкета које спроводе чланови тима, анализира се задовољство мајки, први подој, контакт „кожа на кожу“.

ОБУКА

Особље запослено на одсеку акушерства и одсеку неонатологије (педијатријске сестре, акушерске сестре, педијатри и гинеколози) су информисани о садржају Политике дојења, дајући подршку мајкама и обучени су да дају савете и спрдводе мере везане за дојење.

Тим за подршку дојењу сачињава годишњи план едукације запослених из области дојења.

План се базира на обухвату претходних интерних и екстерних едукација, у складу са кадровским могућностима. Садржај обуке је усклађен са Националним програмом које је донело Министарство здравља Републике Србије, а доступни су и материјали које је припремио Надлежни завод за јавно здравље Пожаревац.

ОБУКА МАЈКИ

Мајка доноси одлуку да ли ће да доји и колико дуго своју бебу, а сви заполнени су дужни да обезбеде потребне информације о значају природне исхране и савете за помоћ и подршку дојењу.

Мајке треба да буду упознате са предностима дојења од момента планирања трудноће преко саветовалишта за труднице, школе родитељства и током боравка у породилишту.

Након порођаја, током хоспитализације мајке и новорођенчета, особље породилишта и неонатологије дужно је да мајкама пружи савете, помоћ и подршку за успешно започињање дојења. Задатак тима за подршку дојења у породилишту је да осмишљава, организује и прати ове активности.

ПОСТУПЦИ ТОКОМ ПОРОЂАЈА

Поступци тима за подршку дојења дају трудници информације и упознају је са начином и током завршетка порођаја. Мајкама је дата могућност разматрања присуства оца или другог члана фамилије током порођаја који такође добија све потребне информације везане за предности дојења за мајку и дете.

ПОСТНАТАЛНА БРИГА О МАЈЦИ И ДЕТЕТУ

Зависно од стања новорођенчета и гестације започињење се метода контакт „кожа на кожу“ уз први подој. Специјалиста педијатрије и/или специјалиста гинекологије и акушерства одређује индикације и контраиндикације за спровођење методе контакта „кожа на кожу“ и првог подоја. Педијатријске и акушерске сестре евидентирају у медицинској писаној и електронској документацији да ли је метода контакта „кожа на кожу“ и први подој обављена и наводе евентуалне контраиндикације у случају не спровођења истих.

Уколико је новорођенче рођено царским резом, метода контакта „кожа на кожу“ се не спроводи у нашој установи.

ПОМОЋ И ПОДРШКА ЛАКТАЦИЈЕ

Помоћ од стране особља:

- свакодневно се процењује успешност дојења и прати се обученост мајки

У току обуке мајци предочене су јој физиолошке појаве код новорођенчета:

- очекивани губитак у телесној маси новорођенчета до 7-10% у односу на порођајну тежину
- повратка на порођајну тежину се очекује до 10. дана живота
- очекивана количина оброка у првим сатима и данима код новорођенчета је 1-2 кашичице или 5-10 ml за оброк.

Успешност лактације и дојења прати се надзором столица и броја мокрих пелена новорођенчета.

Нега брадавица мајки дојила спроводи се чистом водом и мајчиним млеком.
Мајкама се саветује да избегавају употребу силиконских брадавица.

ПРОГРАМ “Болница пријатељ беба”

- Мајка и новорођенче су током периода од 24ч заједно једно поред другог у истој соби, када за то постоје услови.
- Код новорођенчета рођеног Царским резом метода контакта „кожа на кожу“ се спроводи по доласку мајке из операционе сале на одељење акушерства и остаје са њом у даљем току боравка у породилишту.
- Након прегледа и детаљних свакодневних визита новорођенчета, педијатар мајкама даје детаљне информације о стању детета и свакодневно спроводи усмену едукацију о значају и предностима дојења.
- У собама у којима су смештене мајке након порођаја налазе се едукативни садржаји везани за предности дојења и природне исхране новорођенчета (постер презентације, апликације на мобилним телефонима).

ПОСТНАТАЛНА БРИГА О МАЈЦИ И ДЕТЕТУ

Наставак подршке након отпуста заснива се на саветима које породила добија и током боравка у породилишту. Обучава се за предности мајчиног млека за новорођенче као и бенифита за мајку. Дају јој се савети о правилном постављању новорођенчета на дојку, без ограничавања времена подоја и дужине подоја. Мајка се обучава да препозна знаке маститиса, рагаде, да негује брадавице. Мајци се дају савети да избегавају цуцле и варалице у циљу одржавања и започињања подоја.

Мајци се дају савети о личној ис храни, избегавању штетних фактора (пушење, алкохол, наркотици).

Патронажна служба Дома здравља свакодневно добија контакт информације из породилишта о отпустима новорођенчади, након чега излази на терен, обилази мајке и наставља са даљом едукацијом и надзором успешности и спровођења дојења.

ПОДРШКА ПРИРОДНОЈ ИСХРАНИ БОЛЕСНОГ НОВОРОЂЕНЧЕТА

У случају контраиндикација за дојењем због физичке одвојености детета и мајке током

боравка у породилишту (превремено рођено дете, превод у установе терцијарног нивоа) мајци се даје савет о редовном пражњењу дојки у циљу наставка лактације када се стекну услови. Посебан акценат даје се на важности хигијене и прања руку.

Мајкама се дају савети о правилном прикупљању и чувању млека. Ако је дете млађе од 6 месеци, млеко може да стоји на собној температури до 4 сата, у фрижидеру до 3 дана, а у замрзивачу до 6 месеци. У оваквим околностима жене често бирају да млеко чувају у фрижидер торби са кесицама које одржавају ниску температуру и које треба редовно мењати.

ПОДРШКА ДОЈЕЊА У СЛУЧАЈУ БОЛЕСТИ МАЈКЕ

- циљ је одржавање лактације.
- користе препоруке се Националних смерница за примену лекова у периоду дојења, које су доступне у посашој и електронској форми.

Саветује се наставак дојења уколико је могуће, након прекида медикаментозне терапије мајке. Краткотрајно смањење производње млека је природни одговор на стрес због болести или хируршке интервенције. Најчешће се производња млека враћа на нормалу за неколико дана, уколико су подоји учестали и мајка се адекватно одмара.

ПОШТОВАЊЕ МЕЂУНАРДНОГ КОДЕКСА МАРКЕТИНГА ЗАМЕНА ЗА МАЈЧИНО МЛЕКО

У болници „Стефан Високи“ у Смедеревској Паланци обавеза свих запослених је поштовање правила и Међународног кодекса маркетинга замена за мајчино млеко:

- забрањено је рекламирање адаптираних млечних формула, бочица, цушли.
- запослени не могу да препоручују одређену марку адаптиране млечне формуле ако новорођенче не сиса.
- мајке не добијају бесплатне узорке замене за мајчино млеко.
- особље компанија адаптираних млечних формула нема директан контакт са мајкама.
- нема промотивног материјала које се односи на дохранјивање адаптираним млечним формулама у породлишту.
- особље не добија бесплатне узорке адаптираних млечних формула.
- на отпушној листи новорођенчета не саветују се одређене млечне формуле за дохранјивање.

Процедуре које су саставни део Политике дојења

- процедура за подршку природне исхране болесног новорођенчета
- препоруке за безбедно спавање и спровођење контакта „кожа на кожу“
- препоруке за прикупљање и чување мајчиног млека
- посебне препоруке за природну исхрану деце са различитим болестима и стањима (расцеп усне и непца, друге аномалије, неуролошке болести и друго)

Саставни део политике дојења је и план КМЕ тима за подршку дојењу.

**Кординатор тима подршке дојења
Опште болнице „Стефан Високи“**

**Смедеревска Паланка
Прим. др Јелена Миолски, педијатар**

*Прим. др Јелена Миолски
специјалистка педијатрија*